

Huumeiden käyttäjien terveysneuvontatyö - 20 vuotta!

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Terveysneuvontatyön alkuvuodet 1997-

- pilotin kautta toiminnan laajentumiseen huumeiden käyttäjien hiv-epidemian alkuvaiheessa
- aktiivista yhteistyötä (A-klinikkasäätiö, STM, Stakes, KTL, Helsingin kaupunki, terveysneuvontapisteet, Apteekkariliitto ja Yliopiston apteekit

HUOM. Alla pari kalvoa alla vuodelta 2005 alkuvuosien terveysneuvontapisteiden kehityksestä: toiminta laajeni, STM:llä tärkeä rooli laajenemisessa mm. kahden valtakunnallisen koulutuskierroksen rahoittajana

Tiedosta hyvinvointia Alatunniste 2

Terveysneuvontapiste toiminnan kehittyminen Suomessa 1997-

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
1. terveysneuvontapiste avattiin koeluontoisesti Helsingissä HIV-epidemia								
HIV-positiivisten huumeiden käyttäjien yksikkö Helsinkiin								
A-hepatiittiepidermia								
Apteekkariliiton yms. suoritus STM:n koulutus sairaanhoitopiireille 1999-2000								
uusi tartunta-tautilaki ja –asetus, koulutus terveysneuvontapisteiden anturikeskusverkosto tehostetut A-hepatiittirokotukset								
B-hepatiittirokotus rokotusohjelmaan								

A-hep. rokotus rok.ohj.

STAKES Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

Tiedosta hyvinvointia Alatunniste 4

Terveysneuvontapisteet paikkakuntien koon mukaan (Yli 100 000* / 50 000 – 100 000** / Alle 50 000***)

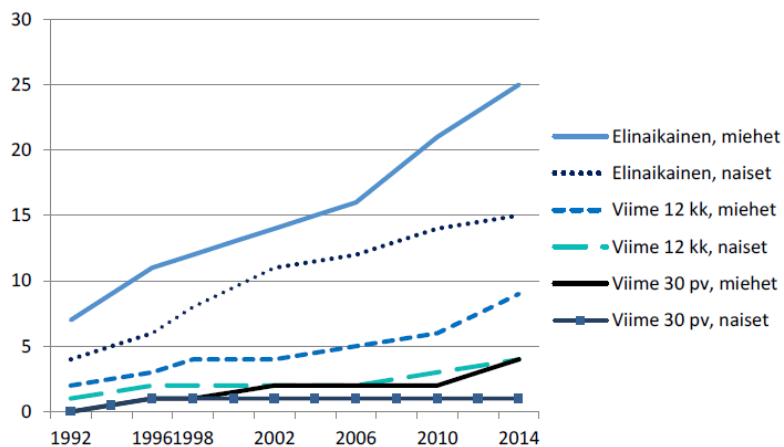
Kaupungit ja terveysneuvontapisteet	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
*Helsinki Vinkki	x	x	x	x	x	x	x	x	x
*Helsinki Viita	x	x	x	x	x	x	x	x	x
*Helsinki Munkkisaari	x	x	x	x	x	x	x	x	x
*Helsinki Liikkuva terveysneuvontapiste									
*Espoo Vinkki									
*Vantaa Vinkki									
*Tampere Nervii		x	x	x	x	x	x	x	x
*Turku Mili									
*Oulu Vinkki									
**Lahti Heikki			x	x	x	x	x	x	x
**Kouvola Portti			x	x	x	x	x	x	x
**Jyväskylä Viisitti				x	x	x	x	x	x
**Pori Iivee					x	x	x	x	x
**Lappeenranta									
**Kokkola Vinkki									
**Joensuu									
**Hämeenlinna LivingRoom			x	x	x	x	x	x	x
**Mikkeli									
**Hyvinkää terveysneuvontapiste									
***Rauma Vinkki				x	x	x	x	x	x
***Lojja Heikki					x	x	x	x	x
***Kokkola									
***Kouvola Bussi / piste									
***Mänttä Päihdekeskus				x	x	x	x	x	x
***Riihimäki									
***Salo Luukari					x	x	x	x	x
***Järvenpää Step									
***Laukaa									
***Järvis									
***Eura-osa									
***Kaukuri				x	x	x	x	x	x

STAKES Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus

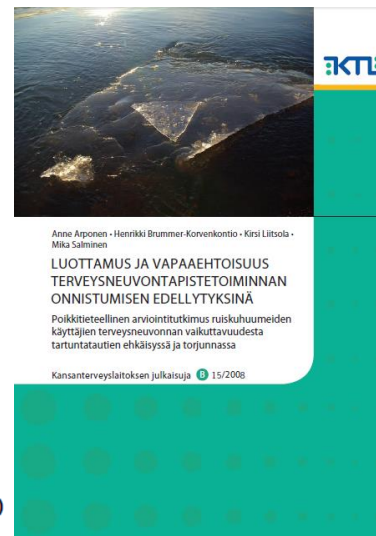
2000-luvulla huumeiden käytön ja ilmiötä koskevan tiedon lisääntyminen

Vuonna 2012 tehdyn arvion mukaan Suomessa oli 18 000–30 000 amfetamiinien ja opioidien ongelmakäyttäjää

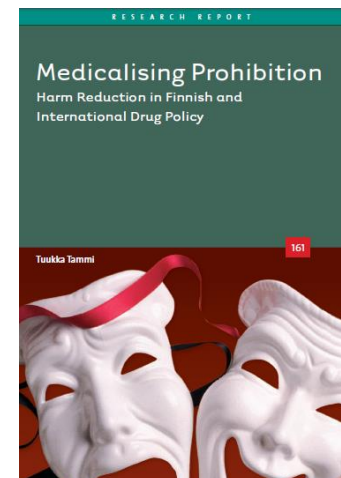
Haittojen vähentäminen suomalaisessa huumeihoidossa. Etnografinen tutkimus huumeongelman yhteiskunnallisesta hallinnasta 2000-luvun Suomessa.

Kuvio 4. Jotain huumetta käyttäneiden elinikäis-, vuosi- ja kuukausiprevalenssi sukupuolen mukaan (%)

Riikka Perälä

2000-luvulla huomio sote-palvelujärjestelmän ja hallinnon alueellistamiseen

- EU-hankintalaki
 - muutoksia palvelujen hankinnassa, kilpailutuksen myötä muutoksia palveluiden tuottajissa
- Alueellistaminen
 - 2006-2011 kunta- ja palvelurakennemuutos (PARAS-hanke; eheä kuntarakenne, kuntien yhdistymisiä).
 - 2011-2013 työryhmiä ja linjausesityksiä
 - 2013 sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain ensimmäinen versio, joka hylättiin
 - 2014 uusi esitys (mm 5 sote-alueita) parlamentaarisessa valmisteluryhmässä, joka hylättiin 2015 peruslain vastaisena
 - 2015 hallitus sopuun 15 sote-alueesta ja 18 itsehallintoalueesta => 18 itsehallintoaluetta => 2016 itsehallintoalueiden sijaan ”maakunnat”

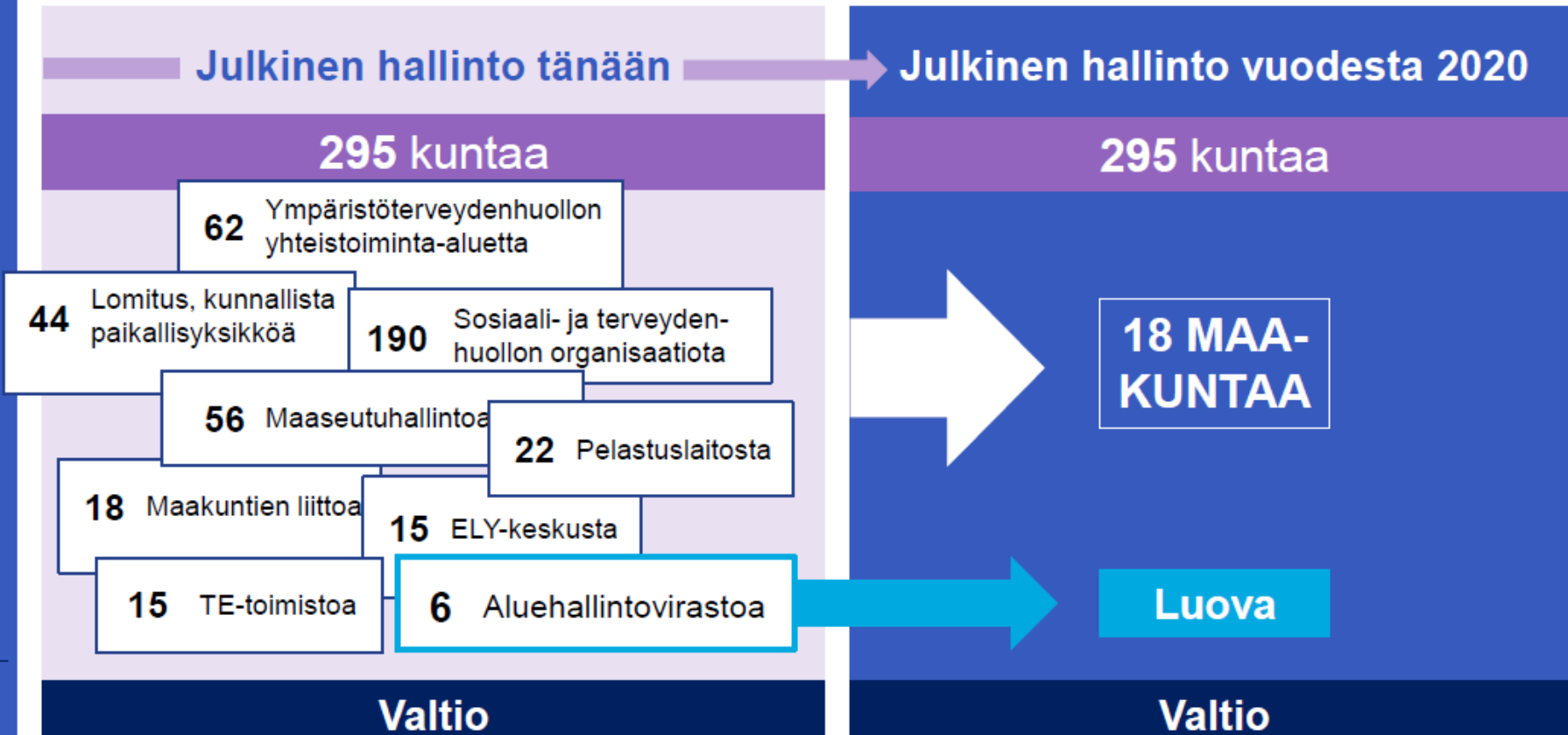
 => ”SOTE- ja MAKU-uudistus”

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Julkisen hallinnon alueellistaminen

Hallitusohjelma:

Yksinkertaistetaan aluehallinnon järjestämistä (valtio, alueet, kunnat).
Ensisijaisena ratkaisuna on toimintojen keskittäminen selkeille itsehallintoalueille.

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Sote- ja maakuntaudistuksen aikataulu

SOTE- JA MAAKUNTAUDISTUS

19 2.10.2017

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

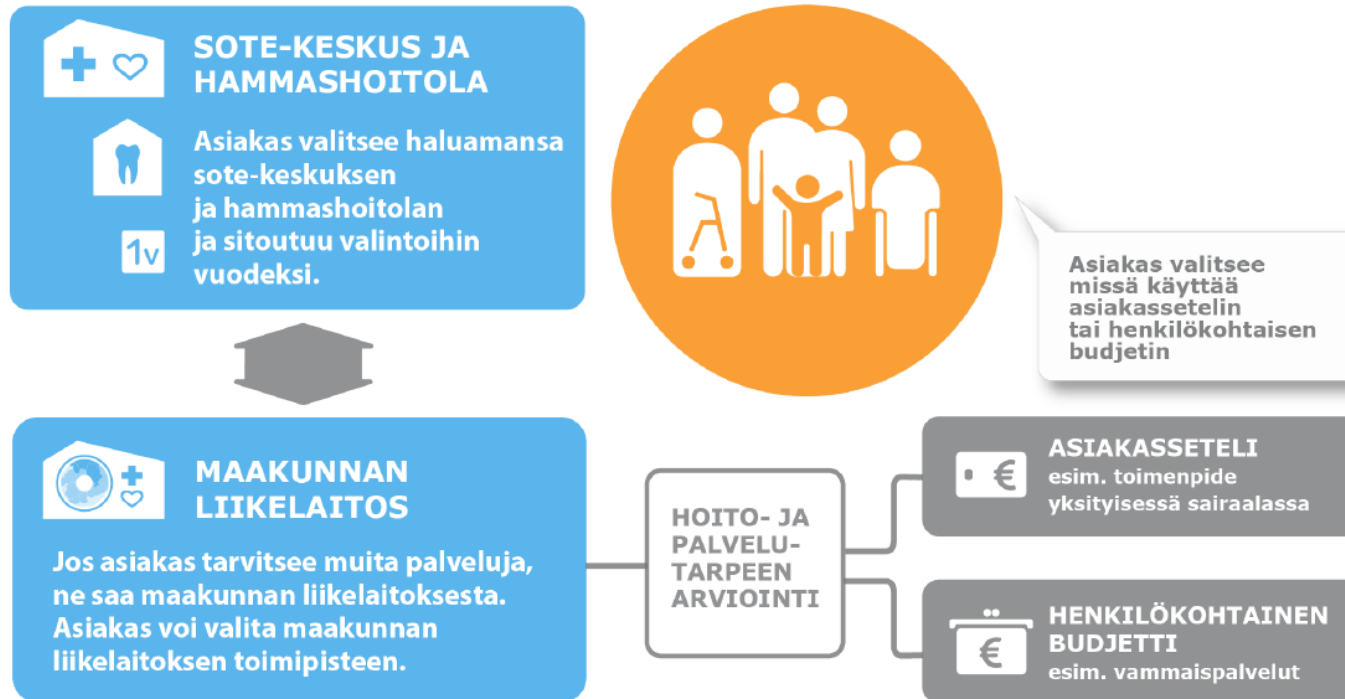
Uusi hallituksen esitys valinnanvapauslaista tulossa...

- Uusi valinnanvapausmalli valmistellaan syksyllä 2017 ja viimeistellään talvella 2018. Eduskunnalle keväällä 2018.
 - Työkaluina edelleen sote-keskus, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti
- Johtopäätöksen perustuslakivaliokunnan lausunnosta:
 - Yhtiöittämisvelvollisuus poistetaan, maakunnan ei tarvitse yhtiöittää omaa palveluntuotantoaan.
 - Valinnanvapausjärjestelmän voimaantuloa vaiheistetaan. Voimaantulo vuodesta 2020 alkaen.
 - Tarkennetaan ja tarvittaessa poistetaan julkisen hallintotehtävän antaminen muulle toimijalle kuin viranomaiselle.
 - Palveluntuottajien tehtävärajaus katsottava tarkasti erityisesti sosiaalihuollon palveluissa.
 - Tarkennetaan pilotointia koskevia säännöksiä.

... jossa hahmoteltu asiakkaan valintoja...

ASIAKKAAN VALINNAT

STM 15/09/2017

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUS

... ja sote-palvelujen järjestämisen ja tuottamisen rakennetta

JULKISTEN SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUJEN TUOTANNON RAKENNE

STM 12/09/2017

SOTE- JA MAAKUNTAUUDISTUS

18

Huumeiden käyttäjien sosiaali- ja terveysneuvontatoiminnan tulevaisuus osana sotea?